

K textům v každém semináři jsou zde uloženy orientační otázky. Připravte si prosím odpovědi. Nezachycují samozřejmě téma v celé šířce, vedou spíš k úvaze nad ukázkou z textu. Odpovědi pak společně shrneme, popř. doplním/e o další relevantní informace.

1. Legendistický diskurs a postava sv. Václava

K textu:

- Význam bibl. odkazu v úvodu legendy.
- Základní okamžiky v tematizaci dětství sv. V. – topika?
- Václav a jeho odpůrci - charakterizujte metodu a strategii jeho prezentace v textu (topika?).
- Václav a jeho vztah k matce – charakterizujte metodu a strategii jeho prezentace v textu.

Podobně i v následujících pasážích textu:

- Václav se dozvídá o chystané vraždě;
- akt vraždy a jeho výklad v legendě;
- pohřeb a první zázraky a jejich význam v legendě.

2. Středověká satira

K textu:

Viklefice:

- Kdo je terčem parodie? (Jaké jsou širší dobové souvislosti?)
- Argumentace využitá pro zesměšnění ženy?
- Jaký žánr je použit?

Píseň o ženách:

- Způsob využití biblického textu.
- Obraz lstivých praktik ženy – charakterizujte.

O bázni Boží (není satirický text):

- Využití topického motivu Ubi sunt?/ Kde jsou? Kam se poděli? Najděte příklady a vysvětlete.
- Najděte působivé metafory spojené se smrtí.
- Charakterizujte hlavní téma závěru skladby.

3. Pašije pražských židů

K textu:

- Co byl pražský protižidovský pogrom r. 1389?
- Metody jeho zobrazení prostřednictvím posvátné parodie.
- Najděte doslovné citaci či volné parafráze bibl. textu a vysvětlete zp. jejich využití v „posvátné parodii“.
- Co je to travestie?
- Jaký je autorův postoj k události?

4. Žákovská poezie

K textům:

Synovský dopis:

- Charakterizujte žánr a funkci „žebravého listu“.
- Pokuste se stanovit základní části listu (epistoly).

Rada zkušeného žáka:

- Co je charakteristické pro způsob zobrazení postavy sedláka?
- Sedlák versus žák – najdete analogie v jiných textech?
- Charakterizujte formu básně.

Vinné rozjímání – básnická hříčka – přečtěte správně.

Lotrovský otčenáš – parodia sacra.

- Metoda využití modlitby ve skladbě.
- Co je tzv. selský otčenáš ?

Ex Litoměřic socii composuerunt – určete žánr, doložte.

Ukázky dvou starých tisků – nález poezie z 1. pol. 16. stol.

Přečtěte a charakterizujte texty.

5. Hynek z Poděbrad

K textu:

Májový sen (text se nedochoval v úplnosti); charakterizujte:

- verš, rým;
- úvod (přesněji:
- jeho zachovaná část) – téma, způsob (úroveň?) zpracování;
- postava dívky a její role v textu;
- dialog rozmlouvajících subjektů;
- najděte prvky dvorské poezie;
- které naopak do jejího rámce nepatří?
- závěr skladby (od verše „A má-li kdo...“) ve vztahu k předchozímu textu.

6. Rozmlúvanije

K textu:

- zkuste odhalit autora i tiskaře, popište svou cestu;
- zkuste datovat;
- žánr, forma skladby;
- hlavní téma;
- vztah ilustrace k tématu textu (?)

7. Raně novověký cestopis: O. Prefát z Vlkanova: Cesta z Prahy do Benátek (...)

K textu - četba starého tisku; obraz života na poutnické lodi.

8. N. Vodňanský z Uračova: Theatrum mundi minoris (...)

K textu:

- Podoba strukturace lidských „bíd“;
- Kniha první – téma, způsob zpracování, intertextualita;
- Bída sedláků;
- Bída plavců;
- lze najít analogie s Komenského Labyrintem?
- charakteristika stylu Vodňanského.

9. J. A. Komenský: Centrum securitatis

K ediční poznámce; vysvětlete::

- co je různočtení?
- co jsou marginálie?
- co značí číslice po obou stranách textu?

K textu; vysvětlete.

- co jsou Ezechielova kola?
- schéma a funkce sedmi kol, v nichž se točí svět;
- jejich charakteristiky;
- vysvětlete ideový význam celého obrazu;
- charakterizujte Komenského styl, najděte typické umělecké prostředky.

10. B. J. H. Bilovský: Církevní cherubín. Obraz J. Sarkandra ve verš. legendě

K textu; charakterizujte:

- forma skladby;
- postava J. Sarkandra;
- postavy ostatní – vztah k protagonistovi, zp. zachycení;
- estetizace krutosti?
- vztah k barokní senzibilitě.

11. Valentin Bernard Jestřábský: Vidění rozličné sedláčka sprostného

K textu:

V ukázce uvažte, jak se liší postava Sedláčka od Poutníka Komenského Labyrintu,, jeho průvodce Anděl od průvodců Poutníkůvých, srovnajte způsob zobrazení světa ve Vidění a LS.